

Credința și fapta

Foaie duminicală a parohiei "Toma Cozma"

Duminica a 33 -a după Rusalii

**Evangelia Duminicii
Vameșului și fariseului
Ev. Luca 18, 10-14**

Zis-a Domnul pilda aceasta: Doi oameni s-au suit la templu ca să se roage: unul era fariseu și celălalt vameș. Fariseul, stând drept, așa se ruga în sine: Dumnezeule, îți mulțumesc că nu sunt ca ceilalți oameni, răpitori, nedrești, preadesfrânați, sau ca și acest vameș. Postesc de două ori pe săptămână, dau zeciuială din toate câte câștig. Iar vameșul, departe stând, nu voia nici ochii să-și ridice către cer, ci-și bătea pieptul, zicând: Dumnezeule, milostiv fii mie, păcătosului! Zic vouă că acesta s-a coborât mai îndreptat la casa sa decât acela. Fiindcă oricine se înalță pe sine se va smeri, iar cel ce se smerește pe sine se va înalță.

"[Tinerilor] le recomand Rugăciunea lui Iisus, care este o rugăciune scurtă ce poate fi spusă oricum, în orice condiții.

O pravilă mai lungă e greu de recomandat. Această rugăciune, spusă însă cu toată inima și cu smerenie mai ales, ajută. Până când se ajunge la psalmi și la catisme și la paraclise, această rugăciune poate ajuta foarte mult."

Părintele Sofian Boghiu

**De astăzi începe
PERIOADA
TRIODULUI
(Câteva referințe în pagina a 4-a)**

Pilda vameșului și a fariseului în câteva comentarii patristice

(Luca 18, 9) *Către unii care se credeau că sunt drești și priveau cu dispreț pe ceilalți, a zis pilda aceasta.*

Nu vă uimește când Domnul spune în Evanghelie: Fiul Omului, când va veni, va găsi, oare, credință pe pământ? Cunoscând că unii ar putea să-și atribuie această credință a dreptății numai pentru sine, către unii care se credeau că sunt drești și priveau cu dispreț pe ceilalți, a zis de-ndată pilda aceasta: Doi oameni s-au suit la templu, ca să se roage: unul fariseu și celălalt vameș etc. **(Fericitul Augustin)**

(Luca 18, 10) *Doi oameni s-au suit la templu, ca să se roage: unul fariseu și celălalt vameș.*

Ce răsplată este în a posti de două ori pe săptămână, dacă acest post slujește nepăsării și îngâmării și te face mândru, trufaș și egoist? Dai zeciuială din averea ta și te mândrești cu aceasta. Altfel spus, faci pe Dumnezeu să se mânie judecând, și acuzând pe cei care nu fac la fel ca tine. Te preaînălți, aducându-ți singur laude, deși nu ești încununat cu dreptate. Fariseul spune despre sine: nu sunt ca ceilalți oameni. Potolește-te, Fariseule! Pune strajă gurii tale și ușă de îngrădire împrejurul buzelor tale (Psalmi 140, 3)! Vorbești cu Dumnezeu, Care le știe pe toate. Așteaptă decizia Judecătorului. Nimeni maestru în luptă nu se încununează pe sine. Nimeni nu-și așază singur cununa, ci așteaptă chemarea arbitrilor... de aceea, potolește-ți mândria, pentru că îngâmfaarea este osândită și urâtă de Dumnezeu! Mândria este străină de înțelepciunea fricii de Dumnezeu. Însuși Hristos a spus: Nu judecați și nu veți fi judecați; nu osândiți și nu veți fi osândiți (Luca 6, 37). **(Sf. Chiril al Alexandriei)**

(continuare în pagina a doua)

Pilda vameșului și a fariseului în câteva comentarii patristice

(continuare din prima pagină)

(Luca 18, 11-12) *Fariseul, stând, așa se ruga în sine: Dumnezeu, Îți mulțumesc că nu sunt ca ceilalți oameni, răpitori, nedrepti, adulteri, sau ca și acest vameș. Postesc de două ori pe săptămână, dau zeciuală din toate câte câștig.*

Oricine aduce lui Dumnezeu jertfă de laudă, roadele raționale ale buzelor care mărturisesc numele Său, trebuie să privegheze să nu fie atacat de cel rău. Satana stă la pândă să te prindă neatent chiar în ceasul când trebuie să aduci mulțumire lui Dumnezeu. El se va ridica și te va osândi înaintea lui Dumnezeu, așa cum a făcut și în templu cu fariseul. De data asta, nu te va face să te mândrești cu faptele tale cele bune, cum a făcut cu fariseul, ci te va îmbăta cu un alt fel de mândrie. Te îmbată de mândrie la auzul vocii tale dulci și încântătoare, la frumusețea cântărilor tale, mai dulci decât mierea și decât fagurele. Urmarea este că nu conștientizezi că acestea aparțin lui Dumnezeu, și nu ție. (Martirius, *Cartea desăvârșirii* 78)

(Luca 18, 11-12) *Fariseul, stând, așa se ruga în sine: Dumnezeu, Îți mulțumesc că nu sunt ca ceilalți oameni, răpitori, nedrepti, adulteri, sau ca și acest vameș. Postesc de două ori pe săptămână, dau zeciuală din toate câte câștig.*

Ce medicament folositor și necesar este pocăința! Oamenii care își amintesc că sunt doar simpli oameni vor înțelege cu ușurință asta. Căci scris este: *Dumnezeu celor mândri le stă împotrivă, iar celor smeriți le dă har* (1 Petru 5, 5; Iov 22, 29; Proverbe 3, 34).

Fariseul nu se bucura de sănătatea proprie, pe cât se bucura comparându-se cu slăbiciunile altora. Venit la doctor, mai folositor ar fi fost să-i fi mărturisit lucrurile care mergeau rău cu sine, în loc să-și ascundă rănile și să aibă curajul să se bucure de suferințele altora. Nu este surprinzător că vameșul a plecat de la templu curățit, pentru că el nu s-a rușinat să arate ceea ce îl durea. (Fericitul Augustin, *Predica* 351)

(Luca 18, 13) *Iar vameșul, departe stând, nu voia nici ochii să-și ridice către cer, ci-și bătea pieptul, zicând: „Dumnezeule, fii milostiv mie, păcătosului!”*

Se spune în Evanghelie că vameșul, departe stând, nu îndrăznește să-și ridice ochii. Îl vedeți necutezând a vorbi. Pare lipsit de dreptul de a vorbi și trântit la pământ de mustrarea conștiinței. Se teme că Domnul îl va vedea, pentru că nu respectase poruncile Sale și pentru că dusese o viață desfrânată și necurată. Îl vedeți chiar recunoscându-și păcatele prin gesturile trupului său. Pe de altă parte, fariseul nebun stătea acolo mândru și semeț, ridicându-și ochii fără nici o remușcare, mărturisindu-și slava proprie. Celuilalt însă îi părea rău de purtarea sa, temându-se de judecata care-i va fi adusă. Se bate în piept și-și mărturisește păcatele. Își spune

boala ca înaintea Doctorului și se roagă ca Acesta să fie milostiv cu el. Care este rezultatul? Să-l ascultăm de la Judecător: *acesta (vameșul) s-a coborât mai îndreptat la casa sa decât acela.*

(Sfântul Chiril al Alexandriei, *Comentariu la Luca, Omilia* 120)

(Luca 18, 13) *Iar vameșul, departe stând, nu voia nici ochii să-și ridice către cer, ci-și bătea pieptul, zicând: „Dumnezeule, fii milostiv mie, păcătosului!”*

În cazul fariseului care se ruga, lucrurile pe care le spunea erau adevărate. Pentru că fariseul spunea lucrurile din mândrie, iar vameșul își mărturisea păcatele cu smerenie, mărturisirea celui din urmă a fost mai bine primită înaintea lui Dumnezeu, decât amintirea milosteniei făcute. Este mai greu a-ți mărturisi păcatele, decât a-ți mărturisi dreptatea. Dumnezeu privește la cel împovărat, și astfel vameșul i-a apărut ca având o mai mare povară de purtat decât ar fi avut fariseul. Vameșul a plecat mai îndreptat de la templu decât a făcut-o fariseul, doar pentru că a fost smerit. Dacă și fariseul și-ar fi recunoscut păcătoșenia, rugăciunea sa ar fi adăugat fărădelege după fărădelege, și s-ar fi curățit așa cum Domnul a curățit pe vameș de fărădelegile sale. Dacă numai rugându-se, rugăciunea fariseului a provocat mânia lui Dumnezeu, atunci ca rezultat al unei astfel de provocări, rugăciunea vameșului s-a dovedit mai roditoare.

(Sfântul Efreem Sirul, *Comentariu la Diatesaronul lui Tațian* 5, 18)

(Luca 18, 14) *Zic vouă că acesta s-a coborât mai îndreptat la casa sa, decât acela. Fiindcă oricine se înalță pe sine se va smeri, iar cel ce se smerește pe sine se va înălța.*

Asprul fariseu, care în copleșitoarea sa mândrie nu numai că s-a înălțat pe sine, dar l-a și umilit înaintea lui Dumnezeu pe vameș, s-a lipsit de îndreptare prin păcatul mândriei. Spre deosebire de fariseu, vameșul s-a coborât îndreptat pentru că adusese laudă lui Dumnezeu, Cel Unul Sfânt, neîndrăznind să-și ridice ochii, ci cerând doar îndurare. S-a judecat singur pe sine pentru starea în care se afla, bătându-și pieptul și pentru nimic altceva decât pentru a primi iertare. Fii ție propriul paznic și poartă cu tine această pildă de grea pagubă din trufie. Cel vinovat de semeție a pierdut dreptatea și a zădărnicit răsplata prin prea marea încredere în sine. De aceea, a fost aflat inferior unui om smerit și păcătos, pentru că în preainălțarea sa nu a așteptat judecata lui Dumnezeu, ci și-a pronunțat-o el însuși. Niciodată să nu te așezi mai presus de nimeni, nici de cei mai mari păcătoși. Smerenia scapă adesea chiar și pe un păcătos care a săvârșit cele mai mari fărădelegi.

(Sfântul Vasile cel Mare, *Despre smerenie*)

Sursa: doxologia.ro

Cuvânt de la Sf. Ioan Gură de Aur: „Umple-mă de bucurie, spunându-mi că ai fost la dușmanul tău și l-ai luat în brațe!”

Dacă ai fost nedreptățit de aproapele tău, adu-ți aminte de David. Gândește-te la blândețea și la lipsa de răutate a acestui prooroc și mânia care îți arde sufletul va dispărea.

Spune-mi: din ce pricină ți-e dușman fratele tău? Poate te-a înjurat? Poate a furat de la tine? Poate te-a nedreptățit? **Orice ți-ar fi făcut, să nu întârzi să tai frânghia care te ține legat de dușmănie. Dacă nu faci lucrul acesta astăzi, mâine va fi mai greu.** Poimâine, și mai greu. Cu fiecare zi ce trece, rușinea ta va crește și odată cu ea, dușmănia va prinde rădăcini puternice în inima ta.

Umple-mă de bucurie spunându-mi că ai fost la dușmanul tău, l-ai prins în brațe, l-ai strâns cu iubire și l-ai sărutat cu lacrimi în ochi. Chiar și fiară dacă ar fi, purtarea ta îi va muia inima și se va îmblânzi. În felul acesta, scapi de păcat, iar pe el îl câștigi, făcându-l să-și prefacă ura în prietenie și dragoste.

Să nu-mi zici: „Este un om sucit, rău și de neîndreptat și de aceea nu aș putea niciodată să mi-l fac prieten”. Oricum ar fi, nu poate fi mai rău decât Saul, care deși a fost salvat de multe ori de la moarte de David, s-a întors împotriva acestuia. Dar cu toate că Saul s-a purtat astfel, David l-a ajutat din nou, însă Saul nu s-a potolit și a căutat să-l omoare iar și iar.

Ce poți să mai zici despre dușmanul tău? Că ți-a intrat fără drept pe ogor? Că ți-a furat animalele? Că și-a bătut joc de tine? Că te-a înșelat? Cu toate acestea, nu a încercat să-ți ia viața, așa cum a încercat în repetate rânduri Saul cu David. Și chiar dacă ar încerca să-ți ia viața, tot David este mai presus de tine, căci cu toate că a trăit în vremea legii mozaice, care nu era desăvârșită și care învăța: ochi pentru ochi, dinte pentru dinte (Ieș. 21, 24), a ajuns la înălțimea înțelepciunii legii evanghelice: iubiți pe vrăjmașii voștri, faceți bine celor ce vă urăsc pe voi (Luca 6, 27). Pe când tu, de multe ori, te umfli de răutate, înfuriat de ceea ce ți-a făcut dușmanul tău în trecut, David, neținând cont de ce avea să-i facă Saul în viitor, nu înceta să-l ajute și să-l salveze din orice primejdie. Pe cine salva mereu? Pe cel care căuta cu tot dinadinsul să-l omoare!

Spune-mi, așadar, cu ce anume te-a supărat vrăjmașul tău? Ce ți-a făcut de nu vrei să te împaci cu el? Ți-a furat bani? **Dar dacă tu înduri cu răbdare nedreptatea făcută, vei fi răsplătit de Dumnezeu foarte mult, ca și cum ai fi împărțit acei bani la săraci.** Pentru că fie dai milostenie săracilor, fie înduri nedreptatea, săvârșești aceeași faptă bună. A încercat, oare, să te omoare? Dacă tu te vei ruga pentru acel om ca Dumnezeu să-i ierte păcatele și îl socotești binefăcătorul tău pentru păcatele pe care tu însuși le-ai săvârșit, atunci vei fi socotit de Dumnezeu mucenic.

Ca și în cazul tău, nici pe David nu a îngăduit Dumnezeu ca Saul să-l omoare. Astfel, pe capul său au

fost puse mai multe cununi mucenicești, pentru că deși era urmărit de cel care voia să-i ia viața, el l-a salvat. Și pe cine a salvat? Pe cel care atâta vreme cât a trăit, nu a încetat să-l prigonească și să încerce să îi ia viața. Este vădit că în ceea ce privește intenția de a fi ucis, David a fost ucis de mii de ori. Și pentru că a fost omorât pentru Dumnezeu de mii de ori, i se cuvin mii de cununi mucenicești, Ar fi putut și el spune la fel ca Apostolul Pavel: Mor în fiecare zi! (1 Cor. 15, 31). **Iată virtutea lui David: deși i s-a dat în repetate rânduri ocazia să scape de urmăritorul său, nu a vrut să-și mânjească mâinile de sânge.** A preferat să înfrunte în fiecare zi primejdie de moarte, decât să facă ceva împotriva voii lui Dumnezeu. Ce înțelegem, așadar, din pilda lui David? Că nu trebuie să ne răzbunăm nici măcar pe cei care voiesc să ne ia viața, cu atât mai puțin pe cei care ne pricinuiesc alte suferințe.

Dar pentru că socotești că nu este cu puțință ca vrăjmașul tău să-și schimbe gândul rău ce îl are asupra ta, îți voi spune doar atât: există vreun animal mai sălbatic decât leul? Cu toate acestea, și pe el îl îmblânez oamenii. Dacă folosesc mijloacele potrivite, ei pot schimba chiar și firea leului, transformându-l într-un animal liniștit și blând ca o oaie. Crezi că tu, care ai puternicele arme ale iubirii și smereniei, nu vei putea îmblânzi un om care, oricât de rău ar fi, este totuși o ființă rațională, făcută de Dumnezeu după chipul Său?

Ce răspuns vom da atunci când vom îmblânzi animale, dar nu și oameni, chiar dacă blândețea este împotriva firii animalului, iar sălbăciea împotriva firii omului? Dacă putem transforma firea, cum de nu putem schimba un gând rău? Cu cât dușmanul tău este mai sălbatic, cu atât mai mare va fi răsplata convenită ție, dacă vei reuși, cu răbdare și insistență, să-l vindeci de răutatea sa.

„Dar a spus atâtea despre mine”, te plângi tu. Și ce e cu asta? Dacă are dreptate, să te îndreptezi. Iar dacă nu are dreptate, să râzi și să privești spusele lui cu dispreț. Dar mai bine să nu râzi, nici să nu disprețuiești cuvintele sale, ci să te bucuri, aducându-ți aminte de spusele Domnului: Fericiți veți fi când oamenii vă vor urî pe voi și vă vor izgoni dintre ei, și vă vor batjocori și vor lepăda numele voastre ca rău din pricina Fiului Omului Bucurați-vă în ziua aceea și vă veseliți, că, iată, plata voastră multă este în cer (Luca 6, 22-23). Sau poate dușmanul tău are dreptate în ceea ce zice? Atunci vei dobândi aceeași răsplată, dacă rabzi cu smerenie cuvintele lui, dacă nu-l înjuri și nu-l jignești, ci oftezi cu amărăciune și te pocăiești din toată inima pentru păcatele tale. Căci de multe ori, mai mult bine ne fac dușmanii cu vorbele lor grele, decât prietenii noștri cu laudele lor. Căci prietenii, fie din dragoste, fie ca să ne lingusească, nu ne spun adevărul și în felul acesta, defectele noastre sporesc. Pe când dușmanii, deși sunt îndemnați de răutatea lor, atunci când ne acuză pentru greșelile noastre, ne obligă să ne îndreptăm – bine-în-țeles, dacă avem bunăvoință –, și în felul acesta dușmănia lor se face pricina binelui nostru.

Să nu zicem: „Cutare m-a enervat” sau „Cutare m-a făcut să spun cuvinte grele”. În toate cazurile, noi suntem vinovați pentru păcatele noastre. Căci dacă am fi oameni smeriți, nu numai oamenii, dar nici măcar diavolii nu ar putea să ne înfurie.

Publicație editată de Parohia TOMA COZMA,
ISSN 2067 - 8274
Str. Toma Cozma, nr. 41, cod poștal 700 554, Iași,
tel/fax: 0232 211 273
Preot paroh Mihai Mărgineanu, tel. 0742 044 844 (Coordonator principal)
Preot coslujitor Florin Aurel Călugăru, tel. 0752 900 697

Voluntari:

*Relații Publice: tel. 0741 706 602, Vasilica Onofrei
*Administratori site parohie/pagină facebook:
Costel Dumitru, Alexandru Losonczy, Vasilica Onofrei
* Alte activități: Paul Sârbu, Irina Coman, Valentin Burlacu
www.parohiatomacozma.ro,
parohiatomacozma@gmail.com

Se distribuie prin pangarul parohiei. Pentru susținerea acestei publicații, dar și pentru activitățile culturale și filantropice ale parohiei, primim donații în contul IBAN RO95 BTRL RONC RT06 6735 6201, Banca Transilvania, CIF: 11198095.

Vizitați-ne pe

facebook

Biserica Toma Cozma

Program liturgic

◆ Duminică, 25 februarie 2024

08:00 Utrenia, urmată de Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie
17:00 Paraclisul Maicii Domnului

◆ Vineri, 1 martie 2024

17:00 Taina Sf. Maslu

◆ Sâmbătă, 2 martie 2024

07:00 Utrenia, urmată de Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie și slujba de pomenire pentru morți.
17:00 Slujba Vecerniei

Temă de reflecție

„Fondatorul Dubaiului, șeicul Rashid, a fost întrebat despre viitorul țării sale, iar el a răspuns:

- „Bunicul meu a călărit pe o cămilă, tatăl meu a călărit pe o cămilă, eu am condus un Mercedes, fiul meu conduce un Land Rover și nepotul meu va conduce un Land Rover, dar strănepotul meu va trebui să meargă din nou pe cămilă...”

De ce?

- „Vremurile grele creează oameni puternici, oamenii puternici creează vremuri ușoare. Vremurile ușoare creează oameni slabi, oamenii slabi creează vremurile grele...”

Mulți nu vor înțelege, dar trebuie să crești războinici, nu paraziți...

Același lucru este atunci când oferi totul gratuit copilului tău care doarme toată ziua. Tu crești un ratat acasă.”

Astăzi a început Triodul. În Biserica Ortodoxă, Duminica Vameșului și a Fariseului este prima duminică din perioada Triodului

Etimologic, cuvântul *triod* provine din grecescul triodion, format din cuvintele ‘tria’, trei, și ‘odi’, odă, care înseamnă cântare. Deci e vorba de cântare în trei ode/strofe.

Numită și perioada prepascală, Triodul precede perioada Penticostarului (opt săptămâni, începând de la Paști) și urmează perioadei celei mai lungi, Octoihul.

Astfel, timpul Triodului ține de la Duminica Vameșului și Fariseului și până în Sâmbăta Mare (înainte de Paști), în total 10 săptămâni.

Cele trei săptămâni de dinainte de Postul Mare reprezintă săptămânile pregătitoare. Fiecare din aceste săptămâni are o temă proprie, care se reflectă în lecturile din Sfânta Scriptură prescrise în aceste zile la slujbe sau la Sfânta Liturghie.

În această perioadă premergătoare, Biserica ne pregătește pentru postire, dar ne și introduce treptat în atmosfera Postului Mare.

Săptămâna care urmează Duminicii Vameșului și Fariseului este una de dezlegare la toate (miercurea și vinerea nu se postește în această săptămână).

Săptămâna care urmează Duminicii Fiului Risipitor este una normală, adică se postește miercurea și vinerea.

După Duminica Înfricoșatei Judecăți nu se mai mănâncă carne, ci doar ouă, pește și produse lactate.

Cele patru duminici premergătoare Postului Mare au un rol pedagogic.

Acestea au fost așezate de Biserică spre folosul credincioșilor, prin intermediul cărora să învățăm, după cum spune Părintele Patriarh Daniel, faptul că pentru pentru întâlnirea cu Hristos Cel răstignit și înviat sunt esențiale patru lucrări mari: rugăciunea smerită, pocăința sinceră, milostenia generoasă și postirea sau înfrânarea.

Postul Mare începe în luna care urmează după Duminica Izgonirii lui Adam din Rai (sau Duminica lăsatului sec de brânză), iar duminicile următoare poartă denumiri specifice.

- Duminica Ortodoxiei
- Duminica Sfântului Grigorie Palama
- Duminica Sfintei Cruci
- Duminica Sfântului Ioan Scărarul
- Duminica Sfintei Maria Egipteanca
- Postul Mare se încheie cu Duminica Floriilor, după care începe *Săptămâna Sfințelor Pătimiri* care precede Sărbătoarea Paștilor.
- Perioada Triodului este singura perioadă a anului liturgic în care se oficiază toate cele trei Sfinte Liturghii ale Bisericii Răsăritene. Totodată, cântările din cadrul slujbelor sunt speciale.

(sursa: basilica.ro)

3,5%

PENTRU

BISERICA TOMA COZMA

